

Comparison of depression in students of Islamic Azad University living in Takestan, Abhar, and Bouin-Zahra dormitories (2009)

M. Rahnamay Namin*

*Ph.D. Student of Educational Psychology and Instructor of Psychology, Takestan Islamic Azad University, Takestan, Iran

*Abstract

This was a cross-sectional study investigated the degree of depression among students of Islamic Azad University living in Takestan, Abhar, and Bouin-Zahra dormitories. A total of 407 male and female students were included in the present study performed in 2009. The Beck questionnaire was used as the measuring tool to collect data. The proposed theories were examined by statistical tests including chi square test, Mann Whitney test, Somers' D, Pearson's, and Kendall's correlation coefficients. Our data showed that 18.2% of students suffered from severe depression. The depression rate in Takestan, Abhar, and Bouin-Zahra dormitories was, 17.5, 14.7, and 21.9%, respectively. There was no significant difference in depression rate between the students of three dormitories. However, a significant correlation between the degree of depression and the conditions of dormitory was found ($P=0.001$).

Keywords: Depression, Students, Dormitory

Corresponding Address: Maryam Rahnamay Namin, Human Sciences Faculty, Takestan Islamic Azad University, Takestan, Iran

Email: Maryamrahnamay@ymail.com

Tel: +98-912-6817436

Received: 5 Dec 2010

Accepted: 8 Oct 2011

مقایسه میزان افسردگی دانشجویان ساکن خوابگاه دانشگاه‌های آزاد اسلامی تاکستان، ابهر و بویین زهرا (۱۳۸۸)

مریم رهنمای نمین*

* دانشجوی دکترای تخصصی روان‌شناسی و مربی دانشگاه آزاد اسلامی تاکستان

آدرس نویسنده مسؤول: تاکستان، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشکده علوم انسانی، تلفن ۰۹۱۲۶۸۱۷۴۳۶

Email: Maryamrahnamay@ymail.com

تاریخ پذیرش: ۹۰/۷/۱۶

تاریخ دریافت: ۸۹/۹/۱۴

* چکیده

این مطالعه مقطعی با هدف مقایسه میزان افسردگی دانشجویان ساکن خوابگاه دانشگاه آزاد اسلامی تاکستان با دانشگاه آزاد ابهر و بویین زهرا انجام شد. در این مطالعه ۴۰۷ نفر از دانشجویان دختر و پسر این دانشگاه‌ها در سال ۱۳۸۸ با استفاده از پرسش‌نامه افسردگی بک بررسی و داده‌ها با آزمون‌های آماری کای دو، سامرزدی، من ویتنی، ضریب پیرسون و کندال تحلیل شدند. از میان ۴۰۷ دانشجوی مورد مطالعه، ۱۸/۲٪ افسردگی شدید داشتند. این میزان در دانشگاه‌های آزاد تاکستان، ابهر و بویین زهرا به ترتیب ۱۷/۵٪، ۱۴/۷٪ و ۲۱/۹٪ بود که این اختلاف از نظر آماری معنی‌دار نبود. بین وضعیت خوابگاه با درجه افسردگی دانشجویان رابطه معنی‌داری وجود داشت ($P=0/001$).

کلیدواژه‌ها: افسردگی، دانشجوی، خوابگاه

* مقدمه

افسردگی پاسخ طبیعی انسان به فشارهای زندگی است. بارها دیده شده است که در ۲۵ تا ۳۰ درصد دانشجویان دوره لیسانس تا اندازه‌ای این نشانه‌ها وجود دارد. افسردگی تنها زمانی نابهنجار تلقی می‌شود که با واقعه‌ای که رخ داده است متناسب نباشد یا فراتر از حدی که برای اکثر مردم نقطه آغاز بهبود است، ادامه یابد.^(۱) فردی که از نظر روانی آسیب‌پذیر است، وقتی در یک مکان عمومی قرار می‌گیرد و خود را در میان افرادی می‌بیند که از لحاظ فکری و فرهنگی با او فرق دارند، وجهه اجتماعی خود را از دست می‌دهد و احساس پوچی می‌کند.^(۲) لذا مطالعه حاضر با هدف مقایسه میزان افسردگی دانشجویان ساکن خوابگاه دانشگاه‌های آزاد تاکستان، ابهر و بویین زهرا انجام شد.

* مواد و روش‌ها:

این مطالعه مقطعی بر روی ۴۰۷ نفر از دانشجویان خوابگاهی دانشگاه آزاد تاکستان، ابهر و بویین زهرا در سال ۱۳۸۸ انجام شد. برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای هدفدار استفاده شد.^(۳) ابزار جمع‌آوری اطلاعات، پرسش‌نامه افسردگی بک بود که یکی از ابزارهای معتبر برای اندازه‌گیری میزان افسردگی است. میزان پایایی آن ۸۴ درصد با استفاده از روش آلفای کرونباخ محاسبه شد. این پرسش‌نامه ۲۱ سؤال داشت که هر سؤال بیان‌کننده حالتی در فرد بود. این سؤال‌ها از صفر تا ۴ نمره‌گذاری شده‌اند، نمره صفر نشان‌دهنده حالت طبیعی فرد در هر سؤال و نمره ۱ تا ۴، نشان‌دهنده حالت غیرطبیعی در فرد از شدت ضعیف تا قوی است. ۲۱

در بررسی رابطه بین وضعیت خوابگاه با درجه افسردگی دانشجویان، در مجموع ۵۵/۸ درصد وضعیت خوابگاه‌ها را مطلوب ندانستند، ۲۹/۲ درصد وضعیت خوابگاه‌ها را متوسط، ۱۱/۵ درصد وضعیت خوابگاه‌ها را خوب و ۳/۵ (درصد) آن را خیلی خوب دانستند. هرچه وضعیت خوابگاه‌ها بهتر بود درجه افسردگی دانشجویان کاهش می‌یافت و برعکس (جدول شماره ۱).

* بحث و نتیجه‌گیری:

این مطالعه نشان داد که هرچه وضعیت خوابگاه‌ها بهتر باشد درجه افسردگی دانشجویان کاهش می‌یابد. در مطالعه دادخواه که با استفاده از پرسش‌نامه بک بر روی دانشجویان دانشگاه اردبیل در سال ۱۳۸۲ انجام شد، ۵/۲۴ درصد دانشجویان مبتلا به افسردگی خفیف، ۸ درصد نیازمند مشاور، ۲/۱۴ درصد نسبتاً افسرده، ۷/۳ درصد افسردگی شدید و ۲/۴۹ درصد دانشجویان سالم بودند و بین وضعیت سکونت دانشجویان در خوابگاه با میزان افسردگی ارتباط معنی‌داری مشاهده شد.^(۴)

شاخص تعیین شده شامل امیدواری، ناکامی، تفکر، خودکشی، قدرت تصمیم‌گیری، جذابیت، خوابیدن، اشتها، کاهش وزن، میل جنسی، غمگینی، انتظار مجازات، رضایت از خود، گریه کردن، دوست داشتن مردم، رضایت از زندگی، احساس تقصیر، سرزنش خود، کم‌حوصلگی، انجام دادن کار و احساس خستگی است. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های آماری کای دو، ضریب پیرسون، کندال، سامرز دی و من ویتنی تحلیل شدند.

* یافته‌ها:

از بین ۴۰۷ دانشجوی مورد مطالعه، ۲۵۰ نفر (۶۱/۴ درصد) دختر و ۱۵۷ نفر (۳۸/۶ درصد) پسر بودند. میانگین سنی آن‌ها $۵/۳۵ \pm ۲۲/۹$ سال بود. از کل این جمعیت، دانشگاه آزاد تاکستان ۱۲۰ نفر (۲۹/۵ درصد)، دانشگاه آزاد بویین زهرا ۱۵۱ نفر (۳۷/۱ درصد) و دانشگاه آزاد ابهر ۱۳۶ نفر (۳۳/۴ درصد) را به خود اختصاص داده بودند. درجه افسردگی دانشجویان هر سه دانشگاه نزدیک به یکدیگر بود و رابطه معنی‌داری بین دانشگاه محل تحصیل و میزان افسردگی آن‌ها وجود نداشت. همچنین

جدول ۱- رابطه بین دانشگاه محل تحصیل و وضعیت خوابگاه با درجه افسردگی دانشجویان

میزان افسردگی / وضعیت خوابگاه	طبیعی		کمی افسرده		نیازمند مشاور		به نسبت افسرده		افسردگی شدید		جمع	
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی
تاکستان	۳۰	۳۶	۲۶	۲۱/۷	۱۷	۱۴/۲	۲۰	۱۶/۷	۲۱	۱۷/۵	۱۲۰	۱۰۰
بویین زهرا	۵۲	۳۴/۴	۲۸	۱۸/۵	۱۹	۱۲/۶	۱۹	۱۲/۶	۳۳	۲۱/۹	۱۵۱	۱۰۰
ابهر	۵۱	۳۵/۵	۲۲	۱۶/۲	۱۹	۱۴	۲۴	۱۷/۶	۲۰	۱۴/۷	۱۳۶	۱۰۰
جمع	۱۳۹	۳۴/۲	۷۶	۱۸/۷	۵۵	۱۳/۵	۶۳	۱۵/۵	۷۴	۱۸/۲	۴۰۷	۱۰۰
مطلوب نیست	۲۸	۲۲/۲	۱۸	۱۴/۳	۲۰	۱۵/۹	۲۲	۱۷/۵	۳۸	۳۰/۲	۱۲۶	۱۰۰
در حد متوسط	۲۶	۳۹/۴	۱۶	۲۴/۲	۸	۱۲/۱	۸	۱۲/۱	۸	۱۲/۱	۶۶	۱۰۰
خوب	۹	۳۴/۶	۵	۱۹/۲	۳	۱۱/۵	۳	۱۱/۵	۶	۲۳/۱	۲۶	۱۰۰
خیلی خوب	۲	۲۵/۰۰	۳	۳۷/۵	-	-	-	۳۷/۵	-	-	۸	۱۰۰
جمع	۶۵	۲۸/۸	۴۲	۱۸/۶	۳۱	۱۳/۷	۳۶	۱۳/۷	۵۲	۲۳	۲۲۶	۱۰۰

* سپاس‌گزاری:

از همکاری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تاکستان در اجرای این پژوهش قدردانی می‌شود.

* مراجع:

1. Kaplan H, Saduk B. Psychiatry summary. Translated by: Pourafkari N. 3rd ed. Tehran: Shahrab; 2003. 94-6
2. Rouzenhan D, Seligmen M, Seid mohammadi Y. Abnormal psychology. 5th ed. Tehran: Aras baran; 2007. 4-6
3. Delavar A. Research in behavior sciences. 13th ed. Tehran: Virayesh; 2003. 88 [In Persian]
4. Dadkhah A. Investigation about depression in Ardebil University. Journal of Ardebil University of Medical Sciences 2004; (1-3): [In Persian]
5. Torkan A. Investigation about deperession in Zahedan University. Journal of Sciences Research Zahedan University 2004; (3): 1-5 [In Persian]
6. Qhoreyshinejad S, Noori M. Investigation about depression prevalence in Iran Medical Sciences University. Shakiba Journal, Kordestan University of Medical Sciences 2000; (1): 2-17 [In Persian]
7. KhirAbadi H. Investigation about depression prevalence in Kordestan Medical Sciences University. Dena Journal, Kordestan University of Medical Sciences 1998 Jan; (6): 3-8 [In Persian]

در پژوهش حاضر بین وضعیت سکونت دانشجویان خوابگاه دانشگاه تاکستان و بویین زهرا با میزان افسردگی ارتباط معنی‌داری مشاهده شد ($P=0/001$)، ولی این ارتباط در دانشگاه ابهر معنی‌دار نبود. بررسی ترکان با استفاده از پرسش‌نامه بک بر روی دانشجویان خوابگاهی رشته پزشکی دانشگاه زاهدان نشان داد که ۴۷ درصد دانشجویان از افسردگی رنج می‌بردند و ۳۱ درصد آن‌ها به افسردگی خفیف، ۱۱ درصد به افسردگی متوسط و ۵ درصد به افسردگی شدید مبتلا بودند.^(۵) در تحقیق قریشی‌نژاد نیز که با استفاده از پرسش‌نامه بک بر روی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام شد، ۴۱/۸ درصد دانشجویان دچار افسردگی بودند. ولی در تحقیق بر روی دانشجویان دانشگاه آقاخان تاکستان نشان داد که ۳۹ درصد دانشجویان مبتلا به افسردگی بودند.^(۶) تحقیق خیرآبادی بر روی ۷۱۷ نفر از دانشجویان رشته‌های مختلف دانشگاه علوم پزشکی کردستان نشان داد که ۳۱/۷ درصد دانشجویان دارای درجه‌هایی از افسردگی بودند و بیش‌ترین شیوع افسردگی در افراد ساکن خوابگاه دیده شد. بنابراین بین میزان شیوع افسردگی و وضعیت سکونت در خوابگاه رابطه آماری معنی‌داری دیده شد.^(۷) با توجه به نتیجه این تحقیق و تحقیق‌های مشابه، ایجاد مراکز مشاوره در خوابگاه‌های دانشجویی و همچنین تعیین میزان افسردگی دانشجویان خوابگاهی و غیرخوابگاهی در سطحی وسیع‌تر ضروری به نظر می‌رسد. همچنین توصیه می‌شود علاوه بر پرسش‌نامه‌های استاندارد نظیر بک، از روش‌های ارزیابی بالینی و مصاحبه نیز برای افراد در معرض افسردگی استفاده شود.